

ZPRAVODAJ

5.—

Společnost sběratelů

ČS. KNIHTISKOVÝCH ZNAMEK

číslo 23

1992

JAR-BENDA

Hradčanáři do roku 1992.

Odborná skupina Hradčany vykonala od vzniku Společnosti velký kus studijní práce. Podařilo se sestavit rekonstrukce přepážkových archů všech hodnot a tiskových desek mimo hodnotu 25 h V. pro III. a IV. TD a obě desky hodnot 30 h. Ke všem rekonstrukcím byly zpracovány i podrobné studie s popisem a vyobrazením deskových vad všech známkových polí.

Studie sedmi hodnot jsme vydali v řadě Studijních příruček, které vydává naše Společnost. Podle autorů jsou to Studie pro hodnoty 10 h V a 3 h od pana Ryvoly, pro hodnotu 75 h od pana Krňáka, Studie 20 h V, 120 h a 500 h od pana Hamra a pro I. čtvrtletí 1992 je již připravena studie 100 h od pana Pellanta.

Pro rok 1992 předpokládáme dokončit rekonstrukce přepážkových archů zbývajících hodnot a potom se chceme věnovat studiím hradčanských celin, rekonstrukce tiskových forem a zpracovat přehled perfinů, které se vyskytují na známkách Hradčany.

Bohužel zde již nevystačíme se spoluprací mezi asi deseti členy naší odborné skupiny, protože materiál, zejména pokud jde o tak zvané velké celiny, poštovní průvodky, telegram na účet, příkazy a další se vyskytují zřídka. Ale ani dopisnice nejsou již dnes běžným materiálem.

Obracím se proto na všechny naše členy se žádostí o spolupráci. Naši kolegové, kteří mají materiál, který by mohli zapůjčit případně poslat jeho fotokopii ať napíší vedoucím jednotlivých studijních skupin. Pro celiny je to pan Hamr, pro studijní materiál tiskových forem, jako třeba meziarší, třeba i makulturní a otisky hřebů je pan Krňák a pro perfiny pan Moravec. Jejich adresy jsou v adresáři nebo je sdělí na požádání tajemník společnosti pan Látal.

Samozřejmě, že uvítáme i jinou formu spolupráce, kterou nabídněte. Uvítáme i Vaše návrhy čemu se dále věnovat, co objasnit a v čem by jste rádi pomohli.

František Hamr

O Hradčanech 400 hal.

Při výrobě I. tiskové desky hodnoty 400 hal bylo opraveno orámování za písmeny SKÁ na všech známkových polích. Proti tvaru orámování za písmeny SKÁ na II. tiskové desce tak vzniklo jednosta výrazně odlišných tvarů. U několika tvarů je možné nalézt podobnost, ne však naprostou.

Oprava vystihuje definice jedné ze zásad pro vznik typu, která říká, že typ může vzniknout při opravě chybné kresby prováděné před tiskem rytcem, úpravářem, nebo retušerem, jestliže oprava nebyla provedena na všech známkových polích stejně. Na připojených známkových polích /obrázcích/ jsou známková pole I. tiskové desky seřazena do skupin podle tvarů opravy a tím je navržen počet typů.

Obrázky dokumentují, že dosavadní hodnocení této opravy na dva typy a dva podtypy je povrchní a neodpovídá skutečnosti. Z obrázků je patrné, že spojené typy musí být praktické na každé pásce a nevzniká proto důvod pro jejich vysoké ocenění.

Podle mého zaslouží vyšší ocenění jen pásy se známkovým polem 1, 10, 19, 65, 70, 83, kde zůstalo orámování vpravo přerušeno a se známkovým polem 5, kde zůstalo orámování dole přerušeno.

Článek doufám vyvolá činnost k uspokojivému vyřešení zajímavého námětu.

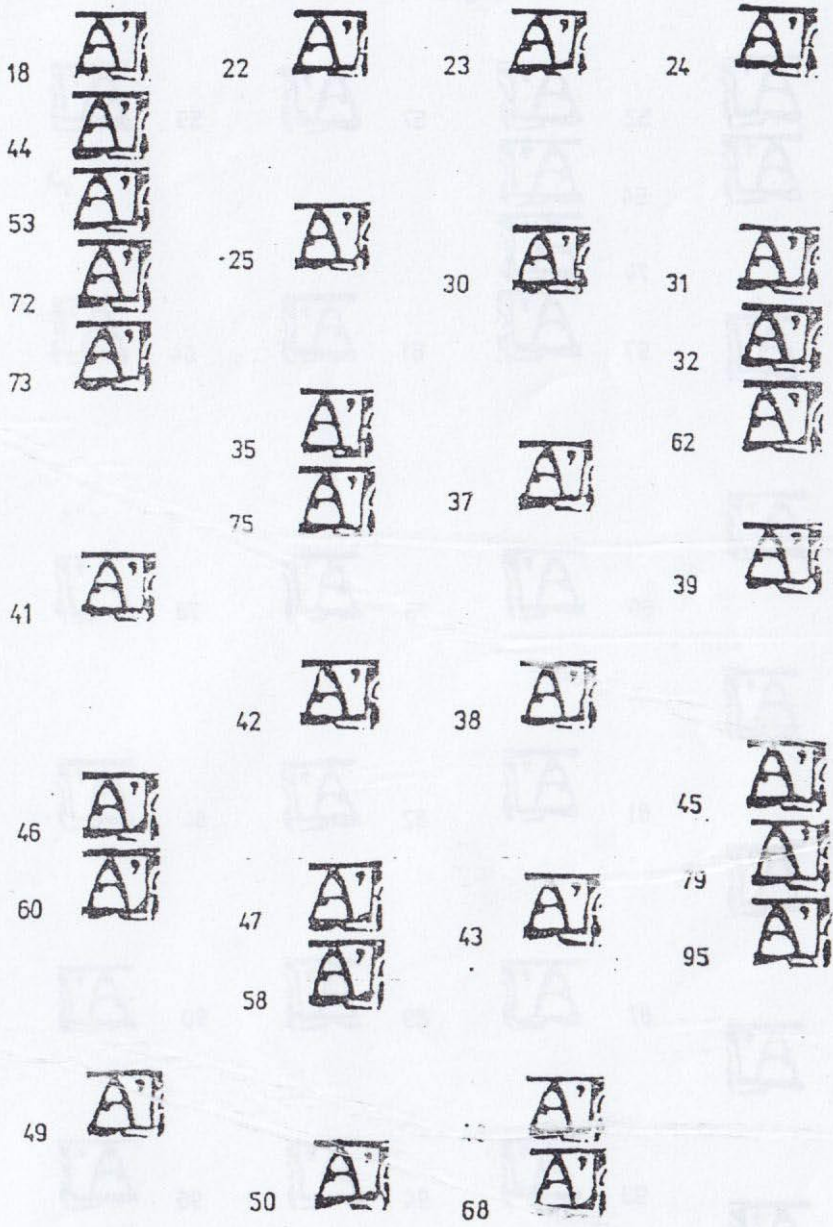
Zdeněk Ryvola

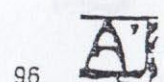
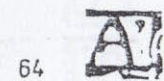
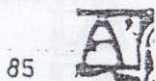
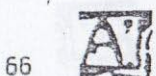
Inserát:

Hledám zájemce o výměnu DV Hradčany 25 hal I Pof. č.10 - modrá - A - hr. 13 3/4: 13 1/2 ražené - známková pole dle "Rekonstrukce přepážkových archů 1 a 2.tiskové desky "

ing.Miroslav T o u š, 301 58 Plzeň
ř.č.gen. Pika 6

ZP 1		2		3		4	
10		77				21	
19							
65				6			
70		5		26		8	
83				28		17	
				55		27	
		7				29	
		20				33	
9				12		36	
40						63	
		11				86	
		100		15		91	
13						98	
34		14		16			
71				56			

Studie tiskových forem .

Zhotovením našich prvních známek byla pověřena tiskárna České grafické unie v Praze. Tiskárna byla vybavena speciálními tiskovými stroji pro výrobu poštovních známek. Stroje pro knihtisk použité pro jejich výrobu byly většinou zastaralé, jen dva byly novější. Tím vším lze vysvětlit, jak i tak jednoduchá tisková technika, jakou je knihtisk, vykazala během výroby známek emise Hradčany tři rozdílné výrobní postupy.

Aby se využilo tiskových strojů a dosáhlo se potřebné kapacity výroby, byly tiskové desky sestavovány do tiskových forem o 4 tiskových deskách a jen se la vyjimečně do půlformy o dvou tiskových deskách. Tiskové desky se upevňovaly ve většině případech k dřevěným podložkám malými hřebíčky o různých průměrech a někdy také malými vruty viz na př. otisk nad 1.ZP hodnoty 60 hal. Otisky upevňovacích hřebíčků jsou známy po obvodě jednotlivých tiskových desek v různých místech a různých vzdálenostech od obrazu známek. V počátku tisku se pochopitelně otisky upevňovacích hřebíčků neobjevovaly. Ale vlivem velkého tlaku na tiskový válec, značných provozních otřesů a pod. nastalo nepatrné uvolnění hřebíčků, které také začaly tisknout jako všechny vyvýšené části tiskových desek. Vlastní otvor v desce se tímto vlivy nepatrně zvětšil. Proto při další přestavbě tiskové formy se musely upevňovací hřebíčky umístit do jiného místa desky, /neříkám úmyslně do okraje/, protože na příklad tisková deska 300 hal vykazuje otisk hřebíčku mezi známkovými poli 55, 56, 65, 66 z čehož vyplývá, že deska byla upevněna uprostřed.

Dle mého soudu se v průměru použilo pro jednu tiskovou desku 3, pro jednu sestavu, respektive pro jednu etapu tisku 12 hřebíčků. Proto i podle množství otisků hřebíčků na známkách jedné desky lze odhadnout množství přestaveb. Vzdálenosti mezi tiskovými deskami byly vodorovně 61,5 až 77 mm, svisle 13 až 40 mm. Proměnlivost těchto mezer jednotlivých tiskových desek také prozrazovala množství přestaveb v průběhu tisku.

Pro uspokojení současné potřeby různých druhů známek se výplatní známky Hradčan tiskly současně se známkami novinovými, dopltními a dokonce i novými výplatními.

V každé polovině tiskové formy byly umísťovány tiskové desky téže hodnoty nad sebou a to zpočátku protisměrně a později stejnosměrně. Proto byly tiskové desky zhotovovány zpravidla ve dvojicích. Jestliže stačila k tisku jediná tisková deska, byla použita pouze polovina tiskové formy a v druhé polovině umístěna tisková deska jiné hodnoty, popř. i jiného druhu známek.

V jednom případě byla umístěna pod "respektive nad" tiskovou desku určité hodnoty Hradčan tisková deska jiného vydání, ovšem stejné barvy, takže bylo možno využít i druhé poloviny tiskové formy pro další hodnotu. Tak byla tištěna hodnota 300 hal Hradčany a dopltní hodnota 500 hal a vedle nich z dvou tiskových desek hodnota 80 hal Hradčany.

Životnost tiskové formy byla 40 000 listů. Po splnění tohoto výkonu byla rozbrána, tiskové desky potřebných hodnot vyčištěny a opět jich použito v novém uspořádání nebo složení tiskové formy. Dokladem těchto změn, jak jsem již uvedl, jsou odchylné vzdálenosti mezi tiskovými deskami, odlišné umístění použitých upevňovacích hřebíčků a v poslední řadě jiné umístění nápichových bodů. Tyto ale musíme stále hledat v okrajích u známkových polích 41, 51, 50 a 60.

A nyní jen pár slov k plodům té práce, což jsou materiály a ozisky, ze kterých lze vydedukovat údaje o umístění v tiskové formě. Některé jsem publikoval jako součást rekonstrukce hodnoty 60 hal, tak rekonstrukce 80 hal Hradčany. Tak např. vodorovná vzdálenost mezi deskami 800 hal a 100 hal je 70 mm v tiskové formě stejnosměrně uložených desek ve vystřídáném pořadí, t.zn. 80 hal II.t.d. je se 100 hal I.t.d. a pod nimi jsou 80 hal I.t.d. se 100 hal II.t.d. Taktéž Vás odkazuji na doslov rekonstrukce 60 hal, kde popisují tiskovou formu 60 hal a 25 hal V.

Svislá meziarší mezi 100 hal Hradčany a 500 hal dopltní je 31,5 mm a vodorovné meziarší mezi 200 hal Hradčany a 25 hal dopltní je 53,5 mm.

Na první ukázce si dovoluji upozornit na meziarší I hal o šířce 33 mm. Podtisk tohoto meziarší je 5 hal známka spěšná. I toto není nereálná kombinace, protože hodnota 1 hal se začala tisknout 12.3.1919 a spěšná se začala tisknout v polovině února 1919. Ale tato myšlenka se musí ještě hlouběji prostudovat. Druhou ukázkou dokladuji soutisk 10 h Hradčany s novinovou 2 hal a to I. deska novinové se III. deskou Hradčanskou. Tato kombinace nebyla zatím známa. Šířka tohoto vodorovného meziarší je 70,5 mm. A třetí ukázkou Vám chci naznačit, jak jsem také zjišťoval položení desek v tiskové formy. Stačí mít takto nepřesně rozříznutý tiskový list a známku peřítadlem další desky. Pak velmi přesným měřením zjistíte šířku meziarší. Takové poznatky a veškeré bližší idntifikované údaje jsem začal zapisovat a graficky zakreslovat do schemat jednotlivých desek v tomto elaborátu. U každé desky je zaznamonána ta hodnota se kterou byla v tiskové formě, ale pouze ta u které se to dá rozměrově dotvrdit. Také jsou zde graficky znázorněny známé ozisky upinacích hřebíčků. Vše je sumarizováno ve dvou tabulkách uprostřed tisk.desky. Také Vás musím upozornit, že větší či drobné poznatky máme takřka od každé hodnoty hradčanských známek, ale ani jedinou nemáme od tisku hodnoty 50 hal V. kresba, Lne vždycky zajímala otázka, jak byly tištěny naše první československé známky. Odpověď na danou otázku je dosti obtížná, neboť se nevěnovala úpravě tiskové formy téměř žádná pozornost. Spíše byly hledány a placeny vysoké částky za různé deskové vady jako mlýnek, voda, tečka za číslicí atd. Ovšem solidní studie známek musí vždy vycházet od tiskové formy a od způsobu tisku, aby se šlo nesprávnější cestou k cíli. To co jsem zde přednesl a ukázal je pouze začátek určité práce. Zároveň Vás chci všechny vyzvat, abyste mi dle svých možností pomohli a zaslali mi buď popis materiálu, který nebyl publikován v Monografii. I zdánlivě nepodstatná věc může být příčinou dalších odhalení. Proto prosím prohledněte svůj materiál tohoto charakteru v makulatur a buď mi je popiště, či zapůjčete a nebo nabídněte. Nepomůžete tím jenom mně, ale celé rodině vážných sběratelů našich prvních známek.

Jiří Krnák

H O L U B I C E 30 h

První informace o výsledcích studia známek Holubice 30 h byly uvedeny již v čísle 21 našeho Zpravodaje. Kromě ministudií typických vad 100. zn. pole tam byl uveden i způsob přípravy všech 13-ti TD, které byly k tisku těchto známek použity.

V tomto sdělení budou uvedeny jen některé nejzajímavější zjištění a souborné výsledky dalšího studia, které byly obsaženy v přednášce z 16.11. a jsou podrobně rozebrány ve studii "Holubice 30 h červenofialová, Pof. 150".

Nespornou zajímavostí je nalezení exempláře poštovně použité známky Holubice 30 h opatřené rádkovým zoubkovaním 13 4/4, jejíž pravost byla předními čs. svazovými znalci potvrzena (viz Filatelie 21/91).

Z výsledků studia odchylek v obrazu a kresbě známky je třeba upozornit na zjištěnou vadu výchozího štočku, která se přenesla na všechna ZP nejen pomocné sestavy,

BENDA:

sklonegativu, patrice a matrice, ale i na všechny TD a z nich vytištěné Pl. Na známky se promítla jako barevný bod za podpisem BENDA. Je zajímavé, že sčkoliv tuto odchylku v porovnání s jinými hodnotami této emise musel každý sběratel knihtiskových známek zaregistrovat, nebyla dosud nikde tato vada popsána.

Na rozdíl od Monografie, byla zjištěna další varianta primární retuše 72. zn. pole. Známky s touto dosud nepopsanou retuší zapadají chronologicky mezi obě v Mono popsané varianty VII/1 RA a VII/2 RB. Tyto známky mají všechny znaky retuše RA a ze znaků retuše RB jen opravu horního okraje známky včetně vodorovných ozdobných kreseb +

typickou vadu, kterou je barevná skvrna v ocase holubice. Pro v Mono popsanou variantu RB je ještě charakteristická oprava ocasu a horní části levého křídla, které na výše popsané variantě retuše nejsou patrné.

Dále se domníváme, že i odchylka nacházející se na ZP 83 TD 2 - 25 (v Mono vyobrazená a popsána pod označením VI/1) je primární retuší dolní vnitřní ozdobné kresby.

Studiem dostatečného množství známkového materiálu bylo zjištěno, že na 50-ti zn. polích všech TD se vyskytují shodné odchylky - vady matrice. Lze je nalézt na ZP: 2, 3, 4, 5, 6, 9, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 24, 26, 29, 30, 31, 32, 34, 37, 39, 40, 42, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 55, 57, 61, 63, 64, 65, 69, 70, 73, 75, 76, 78, 79, 80, 86, 93, 94, 96, 97 a 100.

Dříve zmíněná, 26-ti stránková studie Holubice 30 h obsahuje kromě shrnutí základních faktografických údajů i popisy a vyobrazení nejen všech primárních retuší a vad matrice, ale i popisy a vyobrazení dalších více jak 100 výrazných typických vad. U většiny z nich je určeno i ZP.

Zájemci o studii mohou se obrátit buď přímo na autory nebo na tajemníka Společnosti p. Látala.

Jiří a Martin Kašparovi
pracovní skupina Holubice

Soutěž v časopise **FILATELIE**

V současné době probíhá v uvedeném časopise soutěž týkající se známek Hradčany.

Po jejím skončení bude zahájena soutěž vztahující se na známky emise Osvobozená republika. Kladené otázky jsou jednoduché a lze proto doporučit účast v soutěži. Sponzorská cena za to určitě stojí ! Předpokládáme, že další kolo soutěže bude věnováno známek emise Holubice.

HOLUBICE 5 h - modrá a fialová, retuš na ZP 24

Studie známek HOLUBICE 5 h, kterou si můžete již nyní objednat na adrese tajemníka společnosti, obsahuje kromě dalších údajů o retuších, také popisy a hlavně obrázky jednotlivých variant retuší zjištěných na zn. poli 24. Jedná se o vadu uváděnou v ceníku knihtiskových známek "čára A-E", což je původní vada známá pouze na známkách vytištěných v modré barvě. Je to obloukovitá čára začínající na horní části písmena A v BENDA vedoucí přes horní část pravé číslice pět až do ČESKOSLOVENSÁ, kde končí v písmenu E.

Retuše této vady jsou patrné zjeměna v levé horní části praporku pravé číslice pět. Slovní popis není možný, orientace je bezpečná pouze podle obrázků, které naleznete ve výše uvedené studii.

Sběratelé retuší se budou zajímat rovněž o popisy a obrázky retuší části písmen POŠTA, které se nachází na známkových polích 1 až 91 tiskové desky 8. Pozornost jistě zasluhuje zjištění, že retušované známky existují s hřebcovým zoubkováním 14 a v malém množství také s řádkovým zoubkováním 13 3/4. Cenové záznamy najdete v CENÍKU knihtiskových známek, který si můžete objednat u tajemníka společnosti.

Chvalovský

I n s e r á t :

Prodám levně vady na známkách hodnoty 125 hal omise TGM 1920. Cychběnky zpracujte podle příslušné studie, která je k dispozici za 15,- Kčs u tajemníka společnosti.

Adresa: J. Chvalovský, pošta 614, 161 00 Praha 6

Studijní příručky - Holubice

- 5 h modrá a fialová - rozsáhlá a kompletní studie bude k dispozici již asi během ledna 1992 za pouhých 30 Kčs. Objednávky přijímá tajemník společnosti J. Látal. Sledujte informace ve zpravodajích
- 10 h zelená a olivová - první část studie je dokončena, v roce 1992 bude probíhat připomínkové řízení. Sledujte informace ve zpravodaji
- 15 h hnědá - studie byla vydána. Pište na adresu ing. Jiřího Kašpara do Pardubic
- 20 h oranžová - studie byla vydána, pište do Pardubic
- 25 h zelená - studie byla vydána, pište do Pardubic
- 30 h fialová - studie byla vydána, pište do Pardubic

Na základě dlouholetých studijních poznatků byly členy pracovních skupin vypracovány cenové záznamy, které obsahuje CENÍK knihtiskových známek. Je ještě k dispozici za 20 Kčs na adrese tajemníka společnosti knihtisku. Na jeho adresu můžete rovněž zasílat korespondenci v těch případech, kdy neznáte adresy uvedených autorů studií.

Výroční schůze - listopad 1991.

Překvapivě vysoká účast - 64 členů, z toho 2 ze Slovenska a 6 z Moravy. Přednášky vhodně voleny - obsah zveřejněn ve Zpravodajích č.22/91 a 23/92. Do budoucna bude žádoucí nepřipouštět v průběhu jednání výměnu známkového materiálu, odvádí to od průběhu jednání.

Vysloven požadavek opět usilovat tyto schůzky na jaře a na podzim. Proto v březnu se uskuteční schůzka a to dne 15.III. od 9,30 hod. v Seifertově ul. č. 7 /dříve Kalinina /
Pozvánka bude včas rozeslána.

Osvobozená republika 30 hal.

Nová studie vznikla na základě předchozí studie J.Chvalovského, ze které je přebrána část poznatků. Některé kapitoly zůstaly oproti původní studii nezměněny a proto zde nejsou znovu uvedeny. Přepracovaný nebo zcela změněny byly kapitoly :

- Vady typické pro všechny nebo několik TD / dříve VN / zde je kromě původních uvedených VN uvedeno ještě dalších 16 vad, které se vyskytují na všech nebo několika TD a počet ZP s těmito vadami se rozšířil z původních 10 na 20. Vypuštěna byla naopak VN na 88 ZP neboť se nejedná o VN.
- Vady a retuše
Oproti původní studii byl shledán menší rozdíl v zobrazení a popisu těchto retuší ZP 14 /skvrna na rameni/, které se vyskytují na jiných deskách než je uvedeno. Dokonce se na jedné TD vyskytují dvě různé ratuše původní vady.
Doplněna byla všechna tři vyobrazení retuší na ZP 88.
Dále je popsána nová retuš na ZP 100, 6 TD.
- Nově bylo provedeno bodové hodnocení vad, retuší, archů a DZ podle jednotlivých TD / celkem 46 cenových záznamů /.
- Zcela byl přepracován oddíl popisu vad a retuší podle jednotlivých TD. Jsou zde popsány vady a retuše TD 1, 2, 5, 6. Celkem je zde zachyceno přes 320 vyobrazených vad.
- Jsou zde rovněž uvedeny doplňky k jednotlivým popsaným TD.

Popis vad a retuší je proveden novým způsobem kodového označení jednotlivých odchylek a odstraňuje doposud užívané nejednoznačné a nejednotné popisy jednotlivých druhů těchto odchylek. Užitý systém popisu rovněž umožňuje jednoduchým způsobem provádět případné změny a zařazování nových zde nepopsaných vad.

Tuto si mohou případní zájemci objednat buď u tajemníka sekce J. Látala nebo přímo na adresu autora této studie :
Miroslav Krejtný? Hennerova 225/11, Praha 5 - Motol 150 00
Cena studie je 35 Kčs.

Na závěr mám na naše členy společnosti **prosbu**. Vzhledem k tomu, že jsem neměl dostatek archového materiálu, tak studie obsahuje popisy pouze čtyř TD. Pokud by někdo vlastnil dále popsané TD, prosím o jejich zapůjčení, aby mohla být dokončena celková studie všech TD.

Jedná se o tyto tiskové desky :

- 3 TD - s vadou nebo retuší ZP 14
- 4 TD - s vadou /případně retuší / ZP 14
- 5 TD - se 3 vrypy v levém ochranném rámu
- 7 TD - DZ 24 - 1
- 8.TD - DZ 24 - 2

TD - bez označení 24 - 1 a 24 - 2 s retuší "dvojitý šev" na ZP 88.

Miroslav Krojný

Osvobozená republika 25 h sv. hnědá

Byla dokončena studie vad existujících na obou tiskových deskách. K studiu byly použity stokusové archy známek a popsané vady jsou doloženy vždy nejméně třemi poštovně použitelnými známkami. Je proto reálná možnost vysbírání všech zjištěných výrazných vad.

Kromě popisu každé vady bylo u první desky zhotoveno 55 obrázků, u druhé desky pak 39 obrázků.

Vzhledem k zvýšeným nákladům na tisk a současně limitu nejnižšího možného nákladu studie formátu A5, musíme předem zjistit skutečný zájem ze strany sběratelů. Cena asi 12ti stránkové studie bude max. Kčs 25. Uzávěrka přihlášek zájemců je měsíc po distribuci tohoto vydání zpravodaje.

Zájem-ci o studii pište přímo na adresu: J. Chvalovský, Pošta 614, 16100 Praha 6.

Studijní příručky - Osv. republika

Obdrželi jsme žádosti o zveřejnění kompletního seznamu dosud vydaných studií v rámci naší společnosti knihtisku a těch, které byly publikovány v jiných odborných časopisech. Vyhovujeme žádostem už také z důvodu, že členská základna se v minulém roce rozšířila o další nové zájemce.

OR 20 h červená - studijně zpracováno, rukopis bude připraven asi do konce března. Vydání studie bude oznámeno ve zpravodaji společnosti

OR 25 h hnědá - rukopis studie je dokončen, sledujte informace ve zpravodaji, objednávky zasílejte na adresu J. Chvalovského

OR 30 h fialová - základní studie byla uveřejněna ve Sborníku článků č. 4. Některé nové údaje jsou uvedeny ve studii p. Krejného. Studium pokračuje. Dotazy ohledně retuší zasílejte na adresu J. Chvalovského

OR 40 h hnědá - základní informace obsahuje článek J. Chvalovského uveřejněný ve FILATELII 12/1987, str. 334-335.

Rekonstrukce obou TD známek I. typu je provedena ze 70%, stále chybí pásy a bloky známek k jejímu dokončení.

Studie známek II. typu pocházejících z devadesátikusových desek sešitkového vydání třeťe-běche je před dokončením. Informace budou zveřejněny dne 15. března na zasedání společnosti knihtisku a je předpoklad, že bude k dispozici i přísl. studie. Pište na adresu J. Chvalovského

OR 50 h červená - studie byla uveřejněna ve Sborníku článků č. 1, další poznatky dílčího významu ve zpravodaji. Pište na adresu J. Chvalovského, kam lze zaslat i chybenky na vážené známky.

- OR 50 h zelená - studie byla uveřejněna ve Sborníku článků č. 1, dílčí poznatky ve zpravodajích společnosti knihtisku. Studium pokračuje. Pište na adresu J. Chvalovského nebo Zđ. Chvosty
- OR 60 h modrá - vady negativu existující na ZP 1 - 4 - 8 - 9 - 15 - 38 - 39 - 40 - 41 - 34 - 66 - 75 - 84 byly popsány v jednotlivých studiích z nichž ještě některé jsou k dispozici. Zjištěné výrazné vady nacházející se na TD 1, 3 a 16 jsou uvedeny v samostatných studiích. V obou případech pište na adresu J. Chvalovského.
- Výrazné vady zjištěné na známkách OR 60 jsou uvedeny v třídílné studii, která obsahuje několik stovek obrázků. Pište na adresu tajemníka společnosti.
- Retuše řetězů byly uvedeny v samostatné studii, která je rozebrána. Pro informace pište na adresu J. Chvalovského.
- 100 h hnědá - rozpracování bylo zahájeno, zatím žádné ucelené poznatky nejsou k dispozici
- 150 h červená - první úsek studia byl dokončen, pokračuje ověřování poznatků. Dokončení studie asi koncem roku 1992. Pište na adresu J. Chvalovského
- 185 h oranžová - byla vydána základní studie a její dodatky. Pište na adresu ing. Pospíšila B
- 250 h zelená - rozpracovaná. Pište na adresu ing. Pospíšila.

Upozornění :

Finanční úhrady /členský příspěvek, za special.příručky a p./ zasílejte výhradně na adresu př. ing. Komberce. Naproti tomu písemnosti /dotazy, příspěvky, obálky na zasílání tiskovin *ap.*) vždy na tajemníka společnosti. V případě, že jste byl upozorněn na skutečnost, že byla použita poslední obálka /písemně/ prosíme o vyřízení obratem. Jinak se vyřazujete z dalšího zasílání "Zpravodaje" a " special.příruček "

tajemník společnosti - Látal

Osv. republika 60 h - retuše řetězů

Inzerát uvedený ve zpravodaji č. 21 vyvolal nečekaný zájem o známky s retušením a znovu se potvrdilo, že řada sběratelů se touto komplikovanou problematikou zabývá. Z dopisů dále vyplývá, že sběratelé mají dostatek známek s retušovanými známkami, ale v mnohých případech si nevědí rady na které známkové pole je zařadit.

Jak známo, podařilo se zjistit, že retuše byly provedeny na známkách pocházejících ze dvou tiskových desek, zhotovených v roce 1924. Známky mají většinou těžká razítka. Dosud se podařilo identifikovat známky asi ze 70% polí obou zmíněných TD. K úplnému dokončení studia a zařazení přebyteků známek s výrazně retušovanými řetězy chybí pásky nebo bloky těchto známek.

Připravuji vydání obrázků kontrolních znaků nacházejících se na jednotlivých známkách, podle nichž lze určit známkové pole. Zájemci pište na moji adresu a současně prosím o zapůjčení pásek či bloků známek. Adresa je :
J. Chvalovský, Pošta 614, 16100 Praha 6.

Chvalovský J.

HOLUBICE 30 h fialová *

Mám menší množství přebytku známek uvedených ve studiu ing. J. Kašpara. Chyběnký zpracujte jen podle zmíněné studie /stačí označení zn. pole/ a pošlete na moji adresu.

Chvalovský J.

Osvobozená republika 40 h - tète-bêche

Na základě kompletních archů z obou tiskových devadesátikusových desek se podařilo určit známková pole v každém jednotlivém třicetibloku a v těchto blocích pak i známková pole.

Výrazné vady byly zjištěny asi na 50% známkových polí, část z nich je ověřena a doložena v každém případě nejméně třemi kusy ražených či čistých známek. Vyhledávání známek s dosud neověřenými vadami pokračuje a mělo by skončit začátkem příštího roku.

Na schůzce sběratelů, která se bude konat 15. března v Praze, bude přednesena základní informace o výsledcích studia a k dispozici bude rovněž příslušná studie.

V průběhu studia známek tète-bêche bylo zjištěno, že některé nalezené vady jsou téměř totožné s vadami existujícími na známkách vytištěných ze stokusových desek /nemyslím tím vady negativu/. Jsou některé důkazy, že rádkové zoubkování 13 3/4 nebylo provedeno jen na známkách tète-bêche, ale i na známkách pocházejících ze stokusových archů. Samozřejmě, že se v obou případech jedná o II. typ známky. Podařilo se najít známku se zbytkem počítadla se zoubkováním ř. 13 3/4 - II. typ. Ta nemůže pocházet z tète-bêche, protože tam počítadla nebyla.

V ý z v a v š e m ! ! !

Prohlédněte zásoby zásob zda nemáte známku OR 40, II. typ s počítadlem a perforací řádek 13 3/4 . Jestliže najdete, přineste sebou 15. března, nebo pošlete k ověření.

Chvalovský J.

II. část článku p.B. Krampla o anotačních záznamech.

Číselník pro oblast Hradčan.

A = 0 - obecné poznatky

B = 0 - literatura

C = 0 - cizojazyčná

C = 1 - domácí

B = 1 - různé

B = 2 - přetisk vzorec

A = 1 - zkusmé tisky, návrhy

B = 0 - různé

B = 1 - návrhy

B = 2 - zkoušky

C = 0 - tiskových technik

C = 1 - kresby

C = 2 - barev

C = 3 - papír

C = 4 - zoubkování

B = 3 - manipulační tisky

A = 2 - vlastní známky

B = 0 - různé

B = 1 - kresba

C = 0 - I. kresba

D = 0 souhrnně

D = 1 - 3 h

D = 2 - 5 h

D = 3 - 10 h

D = 4 - 20 h

D = 5 - 25 h

D = 6 - 30 h

D = 7 - 40 h

C = 1 - II. kresba

D = 0 - souhrnně

D = 1 - 100 h

D = 2 - 200 h

D = 3 - 400 h

C = 2 - III. kresba

D = 0 - souhrnně

D = 1 - 1 h

D = 2 - 50 h

C = 3 - IV. kresba

D = 0 - souhrnně

D = 1 - 60 h

D = 2 - 80 h

D = 3 - 300 h

D = 4 - 1000 h

C = 4 - V. kresba

D = 0 - souhrnně

D = 1 - 5 h

D = 2 - 10 h

D = 3 - 15 h

D = 4 - 20 h

D = 5 - 25 h

D = 6 - 50 h

D = 7 - 75 h

D = 8 - 120 h

D = 9 - 500 h

C = 5 - Va. kresba /30 h /

B = 2 - zoubkování

C = 0 - obecní

C = 1 - soukromé zoubkování

A = 3 - celiny

B = 0 - různé

B = 1 - dopisnice

C = 0 - souhrnně

C = 1 - jednoduché

C = 2 - se zaplacenou odpovědí

B = 2 - zácpka

B = 3 - průvodky

C = 0 - souhrnně

C = 1 - obyčejné

C = 2 - dobírkové

C = 3 - příkazky

B = 4 - telegram na účet

- A = 4 - poštovní použití
  - B = 0 - různé
  - B = 1 - provizoria
    - C = 0 - dělené frankatury
    - C = 1 - doplatní provizoria
  - B = 2 - kurýrní pošta
  - B = 3 - razítka
    - C = 0 - různá razítka na emisi
    - C = 1 - ranné použití
  - B = 4 - vysoké frankatury
- A = 5 - padělky
  - B = 0 - různé
  - B = 1 - kresby
    - C = 0 - I.kresba
      - D = 0 - souhrnně
      - D = 1 - 3 h
      - D = 2 - 5 h
      - D = 3 - 10 h
      - D = 4 - 20 h
      - D = 5 - 25 h
      - D = 6 - 30 h
      - D = 7 - 40 h
    - C = 1 - II.kresba
      - D = 0 souhrnně
      - D = 1 - 100 h
      - D = 2 - 200 h
      - D = 3 - 400 h
    - C = 2 - III.kresba
      - D = 0 - souhrnně
      - D = 1 - 1 h
      - D = 2 - 50 h
    - C = 3 - IV. kresba
      - D = 0 - souhrnně
      - D = 1 - 60 h
      - D = 2 - 80 h
      - D = 3 - 300 h
      - D = 4 - 1000 h

C = 4 - V, kresba

D = 0 - souhrnné

D = 1 - 5 h

D = 2 - 10 h

D = 3 - 15 h

D = 4 - 20 h

D = 5 - 25 h

D = 6 - 50 h

D = 7 - 75 h

D = 8 - 120 h

D = 9 - 500 h

C = 5 - Va. kresba /30 h /

B = 2 - zoubkování

B = 3 - barev

B = 4 - ke škodě pošty

A = 6 - vystavovatelé

B = 0 - zahraniční

B = 1 - domácí

B = 2 - význačné expozity

Poznámky k číselníku :

Uvedená hesla "různé" /obvykle pro B = 0/ slouží pro zařazování různých článků, které se dané problematice dotýkají, ale jejichž přesnější zařazení není dost dobře možné.

Hesla "souhrnné" slouží pro zařazení článků, které pojednávají najednou o několika hodnotách jedné kresby. Při absenci tohoto hesla by bylo nutno článek zařadit pod příslušné klíče tolikrát, kolik hodnot je v něm popisováno. Obsah kartotéky by zbytečně narůstal. V praxi bývají obvykle články zaměřeny na jednu nebo dvě konkrétní hodnoty. Pak má každá z těchto hodnot vlastní anotaci. Jeden příklad za všechny : časté články p. Hamra o známkách V. kresby, nebo různé články o příčkových a spirálových typech by musely být zařazovány u všech hodnot, jichž se týkají, t.j. pro klíče 2141, 2143, 2144, 2145, 2147 a 2149. Místo toho stačí jediná anotace s klíčem 2140.

ing. B. Kraupl

O b s a h :

1.	Hradčanáři do roku 1992	2
2.	O Hradčanech 400 hal	3 - 6
3.	Studie tiskových forem	7 - 9
4.	Holubice 30 hal	10 - 11
5.	Soutěž v časopise Filatelie	11
6.	Holubice 5 hal modrá a fialová retuš 24 ZP	12
7.	Studijní příručky Holubice	13
8.	Osvobozená Republika 30 hal	14 - 15
9.	Osvobozená Republika 25 hař	15
10.	Studijní příručky Osvoboz.republika	16 - 17
11.	Osvobozená republika 60 hal - řetězy	18
12.	Osvobozená republika 40 hal teče-beče	19
13.	II. část o anotacích	20 - 23

Zpravoda společnosti sberatelů knihtiskových známek je neprodejnou tiskovinou, vydávanou pouze pro vnitřní potřebu členů společnosti. Je vydáván nepravidelně, zpravidla 4 x ročně v počtu 260 kusů. Za redakční úpravu odpovídají a na přípravě se podíleli členové společnosti.

Zpravodaj neprochází jazykovou úpravou.

Rukopisy, články, připomínky, nové poznatky či jinou korespondenci zasílejte na adresu :

Jindřich Látal, 142 00 Praha 4 - Mařatkova 916